



Europa-  
Kommissionen



# En quick guide til EU's foranstaltninger **vedrørende erhvervsrettede uddannelser (VET)**

Erhvervsud-  
dannelser

Hverken Europa-Kommissionen eller personer, der handler på vegne af Kommissionen, er ansvarlige for, hvorledes oplysningerne i det følgende anvendes.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2018

© Den Europæiske Union, 2018

Videreanvendelse tilladt med kildeangivelse.

Videreanvendelsesbestemmelserne for Europa-Kommissionens dokumenter er reguleret af afgørelse 2011/833/EU (EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39).

Ved enhver anvendelse eller gengivelse af fotos eller andet materiale, der ikke er omfattet af EU's ophavsret, skal der indhentes tilladelse direkte fra indehaverne af ophavsrettighederne.

Alle fotos © Shutterstock, medmindre andet er anført.

PDF	ISBN 978-92-79-81381-8	doi:10.2767/706394	KE-04-18-279-DA-N
PRINT	ISBN 978-92-79-81400-6	doi:10.2767/147134	KE-04-18-279-DA-C

En quick guide til EU's  
foranstaltninger  
**vedrørende erhvervsrettede  
uddannelser (VET)**



## EU og VET

Europa-Kommissionen arbejder sammen med nationale regeringer, arbejdsgivere, fagforeninger og lande uden for EU om at:

- forbedre kvaliteten af erhvervsrettede uddannelser
- forbedre læring og undervisning i sektoren
- gøre kurser mere relevante for arbejdsmarkedet.

Denne rolle blev forankret i Københavnerklæringen af 2002, da EU-medlemsstaterne aftalte fælles prioriteter og strategier for at fremme systemer, der omfatter hele EU, til anerkendelse af kompetence og kvalifikationer.

For at indfri løfterne bestræber Kommissionen sig på at skabe muligheder for alle borgere til at erhverve nye kompetencer — hvad enten det er i skolen, i gymnasiet, på universitetet eller på uddannelsescentre, som en del af lærlingeuddannelser eller arbejdsbaseret læring eller via uformel eller formel læring uden for arbejdspladsen. Det betyder udvikling og styrkelse af »vejene« inden for VET. Nogle af de centrale VET-forløb præsenteres på næste side.



© Europa-Kommissionen

« I en tid, hvor 40 % af Europas arbejdsgivere ikke kan finde medarbejdere med de rette kompetencer til deres ledige stillinger, er erhvervskompetencer blevet en af de bedste måder til at forme ens karriere. VET bør blive et førstevalg for de unge og gøre det muligt for voksne løbende at videreuddanne sig og blive omskoleet i overensstemmelse med arbejdsmarkedets krav. »

### Marianne Thyssen

EU-kommissær for beskæftigelse, sociale anliggender, kompetencer og arbejdskraftens mobilitet

## Eksempler på veje inden for VET

### Erhvervsrettet grunduddannelse

Normalt igangsat i skolen før indtræden i arbejdslivet.

### Erhvervsrettet efter- og videreuddannelse

Erhvervsrettet uddannelse efter afslutning af grunduddannelse og erhvervsuddannelse — eller efter indtræden på arbejdsmarkedet.

### Lærlingeuddannelser

Formelle erhvervsuddannelsesordninger, der for en stor del kombinerer læring i uddannelsesinstitutioner med arbejdsbaseret læring i en virksomhed, som fører til nationalt anerkendte kvalifikationer og er kendetegnet ved en aftale mellem lærlingen og arbejdsgiveren (og eventuelt erhvervsuddannelsesinstitutionen), hvor lærlingen aflønnes eller kompenseres.

### Uformel og formel erhvervsrettet læring

Omfatter hele rækken af uformelle og formelle læringsaktiviteter — både mere generelle og erhvervsrettede.

## EU's prioriteter for VET i 2020

I Rigakonklusionerne (juni 2015) blev EU, kandidatlandene, EØS-landene, EU's socialpartnere, Kommissionen og europæiske VET-leverandører enige om en række målsætninger for perioden 2015-2020:

- fremme af **arbejdsbaseret læring** i alle dens former, med særlig fokus på lærlingeuddannelser, ved at involvere socialpartnere, virksomheder, parlamentskamre og VET-leverandører samt ved at stimulere innovation og iværksætter
- yderligere udvikling af **kvalitetssikringsmekanismer inden for VET** i overensstemmelse med den anbefalede europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelser (EQAVET) og, som en del af kvalitetssikringssystemer, fastlægge løbende informations- og feedbacksløjfer inden for erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse baseret på læringsresultater
- øge **adgangen til VET og kvalifikationer for alle** via mere fleksible og gennemtrængelige systemer, navnlig ved at tilbyde effektive og integrerede vejledningstjenester og gøre valideringen af uformel og formel læring tilgængelig
- yderligere **styrke nøglekompetencerne** i læseplanerne for VET og give mere effektive muligheder for at erhverve og udvikle disse kompetencer via erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse
- indføre systematiske tilgange til og muligheder for **grundlæggende og fortsat faglig udvikling af VET-lærere, -undervisere og -mentorer i både skole- og arbejdsbaserede miljøer.**



# New Skills Agenda for Europe

New Skills Agenda for Europe (2016) præsenterer ti nøgleaktioner på tre indsatsområder.

## 1. Forbedre kompetencers kvalitet og relevans i Europa:

- videreuddannelsesveje
- rammen for nøglekompetencer
- VET som et førstevalg
- digitale færdigheder og jobkoalition.

## 2. Gøre færdigheder og kvalifikationer mere synlige og sammenlignelige:

- revision af den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF)
- EU's redskab for tredjelandsstatsborgeres færdighedsprofiler.

## 3. Forbedret analyse af færdigheder og information for at skabe bedre karrieremuligheder:

- revision af Europass
- analyse af hjerneflugt
- plan for sektorielt samarbejde om færdigheder
- initiativ vedrørende sporing af færdiguddannede.

# De aktuelle udfordringer med kompetencer og løsninger derpå

## Misforhold mellem efterspurgte og udbudte kompetencer

40 %

af Europas arbejdsgivere kan ikke finde medarbejdere med de rette kompetencer til deres ledige stillinger.

Europas højt kvalificerede arbejdsstyrke udgør et grundlag for vores sociale model og for økonomisk vækst. For at opretholde og forbedre Europas færdighedsbase bestræber politikere og arbejdsgivere sig løbende på at eliminere kvalifikationskløfter og misforhold, der opstår, når for mange (eller for få) personer har de nødvendige kompetencer til at være på arbejdsmarkedet. Centralt for EU's indsats er en online **EU-oversigt over kompetencer**, som omdanner data til nyttige, nøjagtige og rettidige analyser for at hjælpe politikerne med at træffe kvalificerede beslutninger vedrørende kompetencer. I 2016 lancerede Kommissionen også en **plan for sektorielt samarbejde om kompetencer**, der giver industriens parter de dokumentationsbaserede retningslinjer, de har brug for, for at eliminere kvalifikationskløfter.

## Grundlæggende færdigheder

25 %

af europæiske voksne har problemer med at læse og skrive, talfærdigheder og grundlæggende digitale færdigheder.

Borgerne har brug for grundlæggende tal- og skrivefærdigheder og digitale færdigheder for at finde, beholde eller få bedre jobs og spille deres rolle i samfundet. I 2016 vedtog Det Europæiske Råd initiativet vedrørende opkvalificeringsforløb for at give borgere, som kæmper med grundlæggende færdigheder, en mulighed for at styrke og akkreditere disse færdigheder. Medlemsstaterne vil levere **opkvalificeringsforløb**, herunder kompetencevurderinger, skræddersyet uddannelse og anerkendelse af færdigheder via lokal udbredelse, vejledning og støttetjenester.



## Lærlingeordninger og arbejdsbaseret læring

860 000

lærlingeordninger er blevet tilbudt af interessenter i den europæiske alliance for lærlingeuddannelser, siden den blev lanceret i 2013.

Lærlingeordninger og arbejdsbaseret læring er en af drivkræfterne for vækst og beskæftigelse, men for få mennesker nyder godt af disse muligheder. Det er grunden til, at den **europæiske alliance for lærlingeuddannelser** har til hensigt at fremme udbydelsen, kvaliteten og imaget af lærlingeuddannelser og mobilitetsmulighederne for lærlinge. Kommissionen forbedrer også lærlingeordninger og arbejdsbaseret lærings tiltrækningskraft via kommunikationskampagner, f.eks. **den europæiske uge for erhvervsuddannelse**. Derudover indfører Kommissionen nye veje til uddannelse via den langvarige mobilitetsmulighed **Erasmus Pro** (en del af Erasmus+-programmet). Endelig gør medlemsstaterne en indsats for at øge antallet af lærlingeuddannelser via **ungdomsgarantien**.

## Jobspecifikke kompetencer

46 %

af virksomhederne angiver, at erhvervskompetencer er af største betydning for yderligere udvikling.

Virksomheder har brug for forskellige kompetencer for at sikre virksomhedens kontinuitet og vækst. De tre kompetencer, som virksomhederne nævner som de vigtigste for deres fremtidige forretningsudvikling, er erhvervskompetencer (tekniske, praktiske og jobspecifikke kvalifikationer), kompetencer vedrørende kundeforhold og evne til at indgå i gruppearbejde.

## VET er det smarte valg for borgerne

Færdiguddannede fra VET finder hurtigere arbejde end deres jævnaldrende fra ungdomsuddannelser (på gymnasialt og eftergymnasialt niveau). De tjener også mere end folk med generelle kvalifikationer. Så hvis du, som mange andre, opfatter VET som den »fattige nabo« i forhold til andre former for læring, er det på tide at genoverveje den opfattelse.

### Hvad får studerende ud af det?

Faglige kvalifikationer er en af de bedste måder til at sætte skub i din karriere. Ikke alene finder langt størsteparten af elever i erhvervsuddannelserne et job hurtigt efter eksamen, men deres uddannelse har også en meget positiv indvirkning på, hvor meget de kan tjene. Endvidere betyder det vedholdende innovationstempo, at opgradering af kompetencer igennem hele livet er så meget desto mere vigtig — idet visse erhverv bliver automatiseret, mens andre ændrer sig med ny teknologi.

### Hvorfor er det et godt tidspunkt netop nu?

Dem, som drager fordel af VET, har udsigt til øget karrieretilfredshed ved at være foran konkurrenterne, når det handler om teknologiske ændringer. De vil også få adgang til et voksende antal nye karrieremuligheder for højt kvalificerede arbejdstagere.

### Hvad gør EU for at fremme VET og livslang læring?

EU-programmer og -initiativer har hjulpet hundredtusinder europæiske borgere med at få adgang til erhvervsuddannelser med et højt niveau, fra Erasmus+-uddannelsesophold til projekter under Den Europæiske Socialfond og til lærlingeordninger støttet af ungdomsgarantien.



# 60 %

af færdiguddannede fra VET finder deres første langvarige job i løbet af en måned efter færdiggørelse af deres studier (og tallet stiger til 80 % efter seks måneder).

# 85 %

af studerende på erhvervsfaglige uddannelser er glade for de kompetencer, de har fået.

## Jobmuligheder for højt kvalificerede personer forventes at stige med

# + 21 %

I perioden 2015-2025 vil der være 17 % færre muligheder for lavt kvalificerede personer.

## Mere end

# 120 000

elever på erhvervsuddannelser og lærlinge samt omkring 20 000 ansatte nyder hvert år godt af mobilitetsmulighederne i Europa.

## Den Europæiske Socialfond investerer

# 6,7 mia. EUR

i VET og 7,2 mia. EUR i livslang læring (2014-2020).

En af Europa-Kommissionens nøgleprioriteter for 2015-2020 er at fremme og udvikle VET i Europa. Denne brochure giver et bredt overblik over Europas aktuelle VET-landskab, og hvordan EU arbejder på at styrke det. Den fremmer vigtigheden af VET, fordelene for både enkeltpersoner og virksomheder og resultaterne af EU-programmer og -initiativer i sektoren indtil videre.

Du kan downloade vores publikationer eller abonnere gratis på:  
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=93&langId=da>

Hvis du ønsker at modtage regelmæssige opdateringer om Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, kan du tilmelde dig til at modtage det gratis Social Europe e-nyhedsbrev på:  
<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>



[www.facebook.com/social europe](http://www.facebook.com/social europe)



[https://twitter.com/EU\\_Social](https://twitter.com/EU_Social)

**#EUVocationalSkills**

**#DiscoverYourTalent**

